

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Штундер Олег Олегович, доктор філософії, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Федина Віта Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/fedina-vita-vitaliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	shtunder@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабора. занять	Індив.- консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Залік
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Фінансовий моніторинг» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і професійних компетентностей щодо сутності, організаційно-правових засад і методичного інструментарію фінансового моніторингу як складової механізму запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також здатності застосовувати їх у діяльності суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу. Завдання вивчення навчальної дисципліни: розкриття економічної сутності, етапів і типологій легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму; дослідження міжнародних стандартів у цій сфері (Рекомендацій
------------------------	--

	FATF, процедур взаємного оцінювання MONEYVAL) і законодавства Європейського Союзу; з'ясування структури, принципів побудови та інституційного забезпечення системи фінансового моніторингу в Україні; обґрунтування змісту ризик-орієнтованого підходу та методичних засад оцінювання ризиків; вивчення порядку здійснення належної перевірки клієнтів, установлення кінцевих бенефіціарних власників, ідентифікації політично значущих осіб і перевірки за санкційними переліками; аналіз порядку виявлення, реєстрації та подання інформації про порогові й підозрілі фінансові операції, зупинення фінансових операцій і замороження активів; дослідження особливостей фінансового моніторингу в банках, небанківських фінансових установах, у сфері віртуальних активів і в спеціально визначених нефінансових суб'єктах первинного фінансового моніторингу; вивчення видів юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері фінансового моніторингу. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття із застосуванням ситуаційних завдань, аналізом типологічних досліджень Державної служби фінансового моніторингу України, звітів FATF і MONEYVAL, роботою з відкритими державними реєстрами та санкційними переліками, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: – історичні передумови становлення та інституційну систему протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на міжнародному та національному рівнях; – зміст Рекомендацій FATF, порядок взаємного оцінювання MONEYVAL, засади законодавства Європейського Союзу у сфері протидії відмиванню коштів і напрями його імплементації в Україні; – типології та схеми легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, зокрема характерні для України в умовах воєнного стану (використання рахунків підставних осіб, конвертаційні схеми, операції з віртуальними активами); – сутність, структуру та суб'єктів системи фінансового моніторингу в Україні, правовий статус і функції Державної служби фінансового моніторингу України; – зміст ризик-орієнтованого підходу, методичні засади національної оцінки ризиків і оцінки ризиків суб'єктом первинного фінансового моніторингу; – порядок ідентифікації, верифікації та належної перевірки клієнтів, у тому числі з використанням засобів дистанційної ідентифікації, установлення кінцевих бенефіціарних власників, особливості ділових відносин з політично значущими особами; – ознаки порогових і підозрілих фінансових операцій, порядок подання інформації до Державної служби фінансового моніторингу України, підстави та порядок зупинення фінансових операцій і замороження активів; – вимоги до внутрішніх документів, системи управління ризиками та відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу; – особливості організації фінансового моніторингу в банках,

	небанківських фінансових установах, постачальниками послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, і спеціально визначеними нефінансовими суб'єктами; – співвідношення фінансового моніторингу та комплаєнс-контролю у фінансових установах, міжнародні принципи належної перевірки клієнтів (Принципи Вольфсберзької групи); – види юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері фінансового моніторингу.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: – аналізувати та тлумачити міжнародні й національні нормативно-правові акти у сфері фінансового моніторингу і застосовувати їх до розв'язання ситуаційних завдань; – здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнтів, формувати профіль клієнта та визначати рівень ризику ділових відносин; – установлювати кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи на основі відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; – здійснювати перевірку клієнтів і контрагентів за санкційними переліками та відомостями про політично значущих осіб і документально оформлювати її результати; – класифікувати фінансові операції за ознаками порогових, підозрілих і таких, що не підлягають фінансовому моніторингу, та аргументувати прийняте рішення; – складати повідомлення про підозрілу фінансову операцію з дотриманням вимог законодавства щодо його змісту та строків подання; – аналізувати типології легалізації (відмивання) доходів і формулювати індикатори їх виявлення в системі моніторингу фінансових операцій; – розробляти положення внутрішніх документів суб'єкта первинного фінансового моніторингу з питань фінансового моніторингу; – оцінювати ризики легалізації (відмивання) доходів і фінансування тероризму залежно від виду діяльності, фінансових послуг і каналів обслуговування клієнтів; – застосовувати електронний кабінет суб'єкта первинного фінансового моніторингу для подання та виправлення інформації про фінансові операції; – використовувати інформаційно-аналітичні системи, що ґрунтуються на відкритих державних даних, для перевірки клієнтів і контрагентів; – надавати обґрунтовані роз'яснення щодо вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Міжнародні стандарти, типології та система фінансового моніторингу Тема 1. Еволюція протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на міжнародному та національному рівнях Тема 2. Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії

	легалізації (відмиванню) доходів: Рекомендації FATF, взаємне оцінювання MONEYVAL, законодавство Європейського Союзу Тема 3. Типології легалізації коштів і майна, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму Тема 4. Система фінансового моніторингу в Україні та ризик-орієнтований підхід Змістовий модуль 2. Організація фінансового моніторингу (теоретичні та практичні аспекти) Тема 5. Державна служба фінансового моніторингу України та суб'єкти державного фінансового моніторингу Тема 6. Належна перевірка клієнтів: ідентифікація, верифікація, установлення кінцевих бенефіціарних власників, політично значущі особи, перевірка за санкційними переліками Тема 7. Організація фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу: виявлення, реєстрація та подання інформації про фінансові операції, зупинення фінансових операцій Тема 8. Особливості фінансового моніторингу в банках, небанківських фінансових установах, у сфері віртуальних активів і спеціально визначеними нефінансовими суб'єктами
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); - контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо); - кейс-метод (аналіз типологічних досліджень Державної служби фінансового моніторингу України та судової практики у справах про легалізацію (відмивання) доходів); - аналітична робота з відкритими державними реєстрами та санкційними переліками (установлення кінцевого бенефіціарного власника, перевірка контрагентів); - імітаційне моделювання професійних ситуацій (прийняття рішення відповідальним працівником щодо фінансової операції та складання повідомлення); - інтерактивні методи оцінювання з використанням онлайн-платформ.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, веб-браузери; доступ до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державного реєстру санкцій, інформаційних ресурсів Державної служби фінансового моніторингу України та FATF. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної

навчальної дисципліни	добросовісності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної добросовісності регламентуються: Положенням про академічну добросовісність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 26 червня 2026 р. №15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну добросовісність НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної добросовісності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну добросовісність НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. №8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).
------------------------------	--

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Фінансовий моніторинг» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-

	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 5 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль №1	Максимум – 15 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 15 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль №1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль										Залік	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР	30	100
5	5	5	5	15	5	5	5	5	15		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу (всього 40 балів за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 5 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та

	аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-3	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 15/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	15 (40×0,375) / 35 (40×0,875)
Всього	15 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (60×0,5)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках,

			виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Сутність понять «легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» та «фінансування тероризму», їх відмінності.
2. Еволюція протидії відмиванню коштів на міжнародному рівні.
3. Міжнародні організації у сфері протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму.
4. Роль FATF у формуванні міжнародних стандартів.
5. Рекомендації FATF: структура та основний зміст.
6. Процедура взаємних оцінок MONEYVAL та її значення для України.
7. Наслідки невідповідності держави міжнародним стандартам у сфері протидії відмиванню коштів.
8. Пакет законодавства Європейського Союзу у сфері протидії відмиванню коштів 2024 року та Орган ЄС з протидії відмиванню коштів.
9. Етапи процесу легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
10. Типології легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, із залученням фінансового сектору.
11. Поширені типології відмивання коштів в Україні.
12. Використання рахунків підставних осіб у схемах легалізації (відмивання) доходів і шахрайства.
13. Ризики, пов'язані з віртуальними активами, у контексті протидії відмиванню коштів.
14. Ознаки фінансування тероризму.
15. Міжнародні конвенції та резолюції ООН у сфері протидії фінансуванню тероризму.
16. Взаємозв'язок відмивання коштів з корупцією та організованою злочинністю.
17. Особливості відмивання коштів через неприбуткові організації.
18. Сучасні тенденції у сфері легалізації (відмивання) доходів.
19. Поняття та складові системи фінансового моніторингу в Україні.
20. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу та їх види.
21. Ризик-орієнтований підхід у фінансовому моніторингу.
22. Національна оцінка ризиків: призначення та результати.
23. Оцінка ризиків суб'єктом первинного фінансового моніторингу.
24. Організаційно-правовий статус Державної служби фінансового моніторингу України.
25. Завдання, права та обов'язки Державної служби фінансового моніторингу України.
26. Суб'єкти державного фінансового моніторингу та їх повноваження.
27. Взаємодія Держфінмоніторингу з правоохоронними органами.
28. Міжнародне співробітництво підрозділу фінансової розвідки України (Егмонтська група).
29. Принцип «знай свого клієнта» в системі фінансового моніторингу.
30. Обов'язки суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо ідентифікації та верифікації клієнтів.
31. Дистанційна ідентифікація та верифікація клієнтів: способи, переваги та ризики.
32. Належна перевірка клієнта: сутність і складові.
33. Випадки здійснення посилених і спрощених заходів належної перевірки.
34. Встановлення кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи.
35. Політично значущі особи: поняття та особливості роботи з ними.
36. Санкційні переліки та порядок перевірки клієнтів за ними.
37. Поняття розбіжностей у відомостях про кінцевого бенефіціарного власника та дії суб'єкта первинного фінансового моніторингу.
38. Поріг фінансової операції, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу.

39. Ознаки підозрілих фінансових операцій.
40. Дії суб'єкта первинного фінансового моніторингу в разі виявлення підозрілої фінансової операції.
41. Порядок і строки подання інформації про фінансові операції до Держфінмоніторингу.
42. Зупинення фінансових операцій: підстави та порядок.
43. Замороження активів: поняття та умови застосування.
44. Вимоги до зберігання документів та інформації у сфері фінансового моніторингу.
45. Внутрішні документи суб'єкта первинного фінансового моніторингу з питань фінансового моніторингу.
46. Відповідальний працівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу: вимоги та функції.
47. Навчання та підвищення кваліфікації працівників з питань фінансового моніторингу.
48. Автоматизований моніторинг фінансових операцій: сценарії виявлення та проблема хибнопозитивних результатів.
49. Особливості організації фінансового моніторингу в банках.
50. Особливості фінансового моніторингу в небанківських фінансових установах.
51. Фінансовий моніторинг у сфері віртуальних активів: вимоги до постачальників послуг.
52. Спеціально визначені нефінансові суб'єкти первинного фінансового моніторингу та особливості їх діяльності.
53. Помилки в повідомленнях про фінансові операції та порядок їх виправлення.
54. Комплаєнс-контроль і фінансовий моніторинг: співвідношення понять.
55. Правило передавання інформації про відправника та отримувача переказів віртуальних активів.
56. Відповідальність за порушення законодавства у сфері фінансового моніторингу.
57. Кримінальна відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
58. Застосування технологій штучного інтелекту у фінансовому моніторингу: можливості та обмеження.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06 грудня 2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20>
3. Про санкції : Закон України від 14 серпня 2014 р. № 1644-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18>
4. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму : Закон України від 17 листопада 2010 р. № 2698-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2698-17>
5. Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму : Конвенція ООН від 09 грудня 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518

6. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму : Конвенція Ради Європи від 16 травня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948

7. Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу : постанова Правління Національного банку України від 19 травня 2020 р. № 65. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/law/19052020_65.pdf

8. Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу : постанова Правління Національного банку України від 28 липня 2020 р. № 107. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/law/28072020_107.pdf

9. International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation : The FATF Recommendations. Paris : FATF, 2012 (updated June 2026). URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Fatf-recommendations.html>

10. Коваленко В. В., Сергєєва О. С., Шелудько С. А. Фінансовий моніторинг та комплаєнс у банках : підручник. Харків : Діса плюс, 2023. 432 с. URL: <https://dspace.oneu.edu.ua/handle/123456789/16917>

11. Мельник С. І., Вінічук М. В., Горбан І. М. Фінансовий моніторинг : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 212 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/7955/1/FinancMonitor-MELNYK_maket.pdf

12. Сгоричева С. Б. Організація фінансового моніторингу в банках : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 292 с.

13. Внукова Н. М., Андрійченко Ж. О. Фінансовий моніторинг : навч. посіб. Харків : Вид-во ХНЕУ, 2013. 204 с.

14. Теорія та практика інтелектуалізації та автоматизації процесів фінансового моніторингу : монографія / О. В. Кузьменко, К. Г. Гриценко, В. В. Койбічук та ін. ; за заг. ред. О. В. Кузьменко, К. Г. Гриценка. Суми : Сумський державний університет, 2021. 213 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/88869>

15. Сучасні економіко-правові ризик-орієнтовані засоби регулювання розвитку ринку фінансових послуг : монографія / за ред. Н. М. Внукової, С. В. Глібка. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 304 с.

16. Комісаров О. Г., Скрипка О. Ю., Собакарь А. О. Первинний фінансовий моніторинг у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму : монографія. Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2015. 184 с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/600>

Допоміжна:

1. Вовчак О. Д., Єндоренко Л. О. Інституційно-правові аспекти становлення і розвитку системи фінансового моніторингу в Україні. *Вісник Університету банківської справи*. 2021. № 1 (40). С. 19–24.

2. Гладуш В. О. Сучасні проблеми та перспективи вдосконалення фінансового моніторингу в українських банках. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2024. Т. 35 (74), № 4. С. 22–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-4-4>

3. Звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2025 рік. Київ : Держфінмоніторинг, 2026. URL: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/0350/2025/Річний_Звіт_за_2025_pik.pdf

4. Ільченко М. Г. Суб'єкти фінансового моніторингу обігу криптовалюти в Україні та їх повноваження: фінансово-правовий аспект. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Вип. 81, т. 2. С. 149–154. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/74960>

5. Касьяненко Л. М., Шаркова В. С., Петрук В. П. Правове регулювання штучного інтелекту у фінансовому секторі України. *Ірпінський юридичний часопис*. 2024. Вип. 2 (15). С. 144–153. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/6248>
6. Кузьменко О. В., Доценко Т. В., Кушнерьов О. С. Удосконалення системи фінансового моніторингу: автоматизація процесу верифікації клієнтів банку. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 2 (72). С. 88–95. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-72-13>
7. Про віднесення держав до переліку офшорних зон : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 143-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-2011-p>
8. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні : Закон України від 10 листопада 2015 р. № 770-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-19>
9. Про затвердження Порядку обміну інформацією з питань фінансового моніторингу : наказ Міністерства фінансів України від 04 червня 2021 р. № 322 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 30 грудня 2025 р. № 667).
10. Ризики та загрози легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму в умовах військової агресії російської федерації – 2025. Київ : Державна служба фінансового моніторингу України, 2025. URL: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/411/Типолог_ДСФМУ/Typology_2025_UA.pdf
11. Фінансова розвідка України: 20 років розвитку та звершень : зб. матеріалів. Київ : Державна служба фінансового моніторингу України, 2022. 158 с.
12. Шимків С. А. Особливості застосування ризик-орієнтованого підходу у заходах фінансового моніторингу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.8.116>
13. Штундер О. О. Адаптація українського законодавства у сфері цифрових платежів до стандартів Європейського Союзу. *Scientific Development in a Changing World : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 11–13 травня 2026 р.)*. Львів, 2026. С. 1174–1178.
14. Штундер О. О. Дистанційна ідентифікація клієнта: ризики та переваги. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти (в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення) : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16 жовтня 2026 р.)*. Київ, 2026.
15. Штундер О. О. Ідентифікація та квантифікація ризиків міжнародних цифрових платежів в умовах геополітичної нестабільності. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 9. С. 224–230. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-291-224-230>
16. Штундер О. О. Система ризик-менеджменту міжнародних цифрових платежів корпорацій. *Актуальні проблеми економіки*. 2026. № 1. С. 138–148. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2026-1-297-138-148>
17. Штундер О. О. Цифровізація міжнародних розрахунків та ризик-менеджмент українських корпорацій в умовах геополітичної нестабільності. *Innovation and Development in World Science : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Цюрих, Швейцарія, 27–29 квітня 2026 р.)*. Zurich : MDPC Publishing, 2026. С. 377–382.
18. Щербатих Д. В. Застосування дистанційної ідентифікації та верифікації клієнтів для покращення якості фінансового моніторингу. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету*. Серія: Економічні науки. 2025. Т. 26, № 3 (76). С. 109–119. DOI: [https://doi.org/10.24025/2306-4420.76\(3\).2025.342564](https://doi.org/10.24025/2306-4420.76(3).2025.342564)
19. Юрій Е. О. Фінансовий моніторинг : метод. рек. для самост. вивч. дисципліни. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2026. 60 с. URL: <https://dspace.chnu.edu.ua/bitstreams/c84d3a93-4c61-43d8-ae71-3a381c802dbe/download>
20. Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures. Ukraine. Fifth

Round Mutual Evaluation Report. Strasbourg : MONEYVAL, Council of Europe, 2017. URL: <https://rm.coe.int/fifth-round-mutual-evaluation-report-on-ukraine/1680782396>

21. Directive (EU) 2024/1640 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 on the mechanisms to be put in place by Member States for the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing (AMLD6). URL: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>

22. Guidance on Digital Identity. Paris : FATF, 2020. URL: <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/Guidance-on-Digital-Identity-report.pdf>

23. Regulation (EU) 2024/1620 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 establishing the Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLA). URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>

24. Regulation (EU) 2024/1624 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing (AMLR). URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>

25. Shtunder O. A Quantitative Transactional Risk Model for International Digital Payments of Corporations Based on Objective Public Indicators. Modern Scientific Research: Theoretical and Practical Aspects : proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference (Riga, Latvia, 11–13 May 2026). Riga : European Open Science Space, 2026. P. 181–186.

26. Ukraine. 2nd Enhanced Follow-up Report & Technical Compliance Re-Rating. MONEYVAL(2020)9. Strasbourg : MONEYVAL, Council of Europe, 2020. URL: <https://rm.coe.int/moneyval-2020-9-sr-2nd-enhanced-fur-ua/1680a01d6a>

27. Updated Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers. Paris : FATF, 2021. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Guidance-rba-virtual-assets-2021.html>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>

2. Електронний кабінет суб'єкта первинного фінансового моніторингу. URL: <https://cabinet.fiu.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

9. Академія фінансового моніторингу. URL: <https://fiu.academy/>

10. Державний реєстр санкцій. URL: <https://drs.nsd.gov.ua/>

11. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/>

12. Financial Action Task Force (FATF). URL: <https://www.fatf-gafi.org/>

13. MONEYVAL. URL: <https://www.coe.int/en/web/moneyval>

14. Egmont Group of Financial Intelligence Units. URL: <https://egmontgroup.org/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №1 від 27 серпня 2026 р.